

MANŽELSTVÍ
MŮŽE BÝT VRAŽEDNÉ

CO OČI NEVIDÍ

THRILLER

BETSY REAVLEY

CO OČI NEVIDÍ

Copyright © 2016 Betsy Reavley

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Iva Šindelková, 2021

Cover © Karolína Zacklová, 2021

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-1677-7 (pdf)

CO OČI
NEVIDÍ

BETSY REAVLEY

VENDETA

*Pro Freemana, Matildu a Elodie.
Znamenáte pro mě celý svět.*

Zavírám oči a celý svět umírá;
jakmile je však otevřu, vše se opět rodí.

Pod skleněným zvonem
Sylvia Plath

Miluji tě a ani nevím jak či od kdy.
Miluji tě prostě, bez překážek či pýchy.
A takto tě miluji, protože to ani jinak neumím,
miluji tě tak, že neexistuje Já nebo Ty,
miluji tě s takovou blízkostí, že ruka tvá na hrudi mé stává se mou,
s takovou blízkostí, že když usínám, to tvé oči se přivírají.

Sto sonetů o lásce
Pablo Neruda

Lidé rádi říkají, že konflikt se nachází mezi dobrem a zlem.
Ten pravý konflikt je však mezi pravdou a lží.

Don Miguel Ruiz

Inspirováno skutečnými událostmi

ÚVOD

Vždycky jsem si uvědomovala svou jinakost. Už když jsem byla malá, už od té doby, co jsem dokázala udržet tužku.

Měla jsem to za něco špatného. Nejdůležitější na světě pro mě bylo zapadnout. Když jsem vyrůstala, chtěla jsem být přesně jako všechna ostatní děvčata. Nebylo snadné dívat se na vše zvenčí jako nějaký outsider. Cítila jsem se zcela osamocená. Rodiče mi nerozuměli. Žádné opravdové přátele jsem neměla.

Hledívala jsem do zrcadla a přála si, abych alespoň po fyzické stránce byla něčím jiná, což by vysvětlovalo, proč se od ostatních tak odlišuji. Kéž bych se narodila s obrovským mateřským znaménkem na čele nebo měla dva nosy, pak by mi to všechno dávalo smysl. Ale to nebyl můj případ. Vypadala jsem normálně. Až bolestivě obyčejně.

Dlouho jsem si žila pod pokličkou, nepozorovaně. Byla jsem neviditelná. Pak jsem potkala Larryho a můj život se změnil. On si mě všiml. Byl to první člověk, který mě kdy opravdu viděl. Chápal, že nejsem jako ostatní, a ten fakt přijal. Dál to ve mně pěstoval. Učil mě, jak žít. Jak se cítit na živu. A já zase učila jeho.

Tím to všechno začalo.

Teď si mě lidé všímají. Teď už si mé jméno pamatují.

ČÁST PRVNÍ

19. DUBNA 1983

Seděla jsem v parku na lavičce, jedla sendvič s krevetami a ze svetru si sklepávala drobky. Slunce ten pozdní dubnový den zahřívalo mou tvář a kachny na řece měly plno práce se svými mladými.

Měla jsem pauzu na oběd a jako obvykle jsem jedla sama. Kolegové z Woolworths šli společně do módního sendvičového baru. Já jsem raději zůstávala venku a pozorovala ptáky. Cambridge je touto dobou krásná. Často jsem si o pauzách šla sednout k řece na Jesus Green.

Když se posadil na opačný konec lavičky a ruce si vložil do kapes svého hnědého kabátu, odsunula jsem se až ke kraji. Nezvedla jsem oči, abych se vyhnula očnímu kontaktu.

Nějakou chvíli jsme takto seděli. Kachny a labutě jsem krmila drobky ze svého oběda. Jedna přidrslá labuť vyrazila z vody a přicupitala ke mně, přitom vrtěla svým sněhobílým ocasním peřím na projev nelibosti. Ten velký pták přišel tak blízko, že si dokázal vzít pečivo rovnou z ruky. Muže vedle mě ten labutí kousek pobavil a pousmál se.

„Zlomí ti ruku, jestli si nebudeš dávat pozor,“ prohodil. Zůstala jsem stydlivě potichu a na žádnou odpověď jsem se nezmohla.

Když pták pochopil, že už mu nemám co nabídnout, otočil se a odkolébal zpět k řece. Kachny se mu při jeho cestě za partákem klidily z cesty a rozprchly se.

„Většinou lidí se líbí labutě. Ale já mám radši kachny,“ promluvil znovu.

„To já taky.“

Cítila jsem, že se otočil a podíval se na mě.

„Labutě si o sobě moc myslí. Jako kdyby na řece vládl. Podle mě to jsou dotěrné potvory.“ Vytáhl ruce z kapes a položil si je na kolena. Snažila jsem se na něj nenápadně po očku podívat.

„Ano.“

„Už jsem tě tady viděl. Vždycky krmíš ptáky.“

„Ráda je pozoruju.“ Konečně jsem se otočila, abych si ho prohlédla.

Měl pěkný úsměv. Široký, upřímný a tvořily se mu při něm ve tvářích dořičky. Měl husté, kaštanově hnědé vlasy, které se mu vlnily kolem hranatého obličeje. Připomínal mi George Michaela ze skupiny Wham. Usmíval se na mě tmavýma čokoládovýma očima. Byl moc pěkný a já jsem cítila, že se začínám červenat.

„Jsem Larry,“ představil se, přitom se stále usmíval a podával mi ruku. „Těší mě.“ Než jsem mu jí potřásla, rychle jsem si ruce otřela, abych se ujistila, že na nich nezůstala majonéza.

„Deborah.“ Tváře mi hořely.

„Pracuješ někde tady blízko?“ Zadíval se mi do očí a já nevěděla, kam s pohledem.

„Tady nedaleko. Ve Woolworths na Sidney Street.“ Pohrávala jsem si s hnědým papírovým sáčkem, ve kterém jsem si přinesla oběd, a složila ho do nejmenšího čtverečku, palci jsem přitom srovnávala záhyby.

„Mám stáž u optika v centru. Rook's, znáš to tam?“

„Myslím, že ano,“ zalhala jsem.

„Máš velmi krásné oči,“ řekl a přitom se zvedl z lavičky, ruce zpátky v kapsách.

Nevěděla jsem, co odpovědět, a tak jsem mlčela a svou pozornost zaměřila na veslaře, kteří nás zrovna míjeli.

„Promiň. Nechtěl jsem tě uvést do rozpaků.“

„Neuvedl.“ Snažila jsem se znít klidně.

„No, tak já už se musím vrátit zpátky do práce. Můj šéf je celkem otrokář. Třeba se, Deboro, ještě uvidíme.“

„Jasně. Já už budu taky muset.“ Podívala jsem se na hodinky, vstala a oprášila si z indigově modrých kalhot poslední drobkou.

„Doufám, že ano,“ ještě s úsměvem dodal, otočil se a cestičkou odkráčel pryč.

Zůstala jsem stát a pozorovala, jak se jeho postava zmenšovala a vzdálenost mezi námi zvětšovala. Ještě nikdo mně nikdy takový kompliment nevysekl. Doufala jsem, že se naše cesty opět brzy protnou.

20. DUBNA 1983

Druhý den jsem si šla koupit oběd do pekárny. Koupila jsem obvyklý sendvič z tmavého pečiva s krevetami a ještě jsem si dopřála balíček chipsů.

Vrátila jsem se na stejné místo u řeky a doufala, že třeba uvidím Larryho. Uždibovala jsem oběd, drobký házela hladové skupince holubů, kteří se kolem mě shlukli. Labutě byly v nedohlednu a Larry stejně tak. Když jsem si uvědomila, že se musím vrátit do obchodu, pocítila jsem hořké zklamání. Od našeho setkání jsem musela na přátelského neznámého neustále myslet.

Přes most pro pěší, který spojoval Jesus Green a Sidney Street, jsem se courala zpátky do obchodu a dávala jsem si na čas. Práce to byla nudná a neměla jsem tam žádné přátele. Byla to prostě práce, která mi platila složenky, a to už něco znamenalo.

Ve škole se mi nedařilo. „Nejsi studijní typ,“ říkával můj táta. To byl jeho způsob, jak mi říct, že jsem hloupá. Nikdy mě ale netrápilo, co si myslí. Před šesti lety mi zemřela máma a od té chvíle náš vztah s tátou vzal za své.

„No tak, běž přece ven. Za kamarádama. Klid se mi z cesty,“ říkával, aby mohl sedět doma a potají se opíjet. Já jsem o tom ale samozřejmě věděla. Zůstávala jsem ve

své ložnici a poslouchala ho, jak nad pivem brečí. Když byl opilý, povídal si s máminou fotkou.

„Stýská se mi, Sue,“ vzlykával. „Sám tu holku nezvládnou. Proč jsi mě musela opustit?“

Kdykoliv mluvil „o té holce“, věděla jsem, že myslí mě. Dawn, má mladší sestra, byla jeho zlatíčko. Ta nikdy nemohla udělat nic špatně. Byla perfektní.

Když jsem procházela kolem jedné výkladní skříně, upozorovala jsem svůj odraz. Obvykle jsem si nehověla v marnivosti, ale na chvíli jsem se zastavila a podívala se na děvče, které se v něm odráželo a které okolní svět viděl. Hleděl na mě baculatý obličej s modrýma očima, v nichž se zračila beznaděj. Zajímalo mě, proč se mnou vůbec ten neznámý milý člověk ztrácel čas. Byla jsem ošklivá. Mé světle hnědé vlasy působily tak mdle, až připomínaly šedou. Ostatní dívky mívaly svůdné vlny, já měla kadeře. Nepoddajné kadeře, kdy každý jednotlivý vlas trčí a vypadá polámaně. Zatímco jsem se zklamaně dívala na svůj odraz, snažila jsem se dlaní vlasy uhladit. Nepomohlo to. Děly si, co chtěly.

Každá žena v mém věku, kterou jsem znala, používala make-up. Tehdy byla v kurzu kombinace jiskřivé, sladce růžové rtěnky a zářivě modrých očních stínů. K mé bledé pleti se ale nikdy takové jasné barvy nehodily. Navíc make-up byl pro holky, které se chtěly zviditelnit. Pro děvčata, která sledovala módní styly a myslela si, že to, jak vypadají, je tou nejdůležitější věcí na světě, a která byla schopna utratit celou výplatu za oblečení z Topshopu.

To já jsem nakupovala oblečení v charitě a nosila staré věci po mámě. Dawn, moje sestra, je nechtěla. Podle ní byly nemoderní a stejně by jí prý nepadly. Byla štíhlá a vysoká po tátovi. Já jsem postavu zdědila po mámě. Dobře vyvinutá, říkala s chichotem. Stýskalo se mi po ní.

Odvrátila jsem se od svého odrazu a se sklopenou hlavou jsem celou cestu do obchodu sledovala chodník. Snažila jsem se nestoupnout na žádnou prasklinu. Vždycky jsem bývala opatrná a taky tak trochu pověřčivá. Podle táty byla hloupost takto přemýšlet. A třeba měl pravdu.

Když jsem přišla ke skleněným dveřím obchodu, narazila jsem na kolegyně, které v houfu kouřily a povídaly si. Říkávaly, že jdou na chvíli na vzduch. Nikdy jsem tu ironii nechápala.

Když jsem procházela kolem, tak mi Silvia, holka o pár let starší než já, s dlouhými hladkými blondatými vlasy, foukla kouř do obličeje. Ostatní kolegyně, které s ní postávaly, se zahihňaly. Cítila jsem zlost. Chtěla jsem se otočit a dát jí pár facek, ale to vyžadovalo odvalu a já tehdy žádnou neměla. Raději jsem předstírala, že jsem si toho nevšimla, a se zadržným dechem jsem pospíchala dovnitř.

V obchodě jsem rovnou zamířila na toalety, abych si z obličeje smyla ten cigaretový smrad. Narazila jsem přitom na Trishu. Byla snad jediná, kdo tam se mnou kdy promluvil. Když jsem vešla, zrovna si umývala ruce a pousmála se na mě.

„Užila sis oběd?“ V zrcadle si kontrolovala trvalou z různých úhlů.

„Šlo to, díky.“ Pořád jsem cítila ty cigarety.

„Stuart na nás teď opravdu tlačí, co říkáš? Už to trochu přehání.“

Stuart byl náš vedoucí. Takový malý, plešatý chlap se zvýšeným pocitem sebedůležitosti. Na ostatní vždycky štekal, aby se přestali vykecávat a začali obsluhovat, ale na mě nikdy. Mě totiž nikdy nepřistihl, že bych se bavila s někým jiným než se zákazníky.

„Mně se zdá OK.“

„No, to mně se, Debs, naopak zdá, že se chová jako nějaký bachař.“ Trisha protočila panenky. Kromě sestry byla jediná, kdo mě kdy oslovil Debs. Nelíbilo se mi to, ale nic jsem neřekla. „Jo a neuhádneš, co se stalo. Sarah se nechala zbouchnout. Je těhotná! S Lukem se před týdnem rozešli a ona teď zjistila, že je v tom! Trapas.“

Trisha měla neskutečně velkou pusou, kterou snad nikdy nezavřela. Měla obrovské hnědé oči, které lemovalo až příliš velké množství řasenky. Její velké poprsí se pohupovalo, kdykoliv se smála, a svůj výstřih dávala často na odiv. Někdy jsem nevěděla, kam mám uhnout s pohledem.

Neměla jsem ponětí, kdo je Sarah, a zcela určitě jsem nikdy nepotkala žádného Luka. Ale byla jsem vděčná, že se mnou Trisha mluvila jako s každým jiným. Na tom, že jsem nepatřila do kruhu oblíbenců, jí nezáleželo. Měla radost čistě z toho, když mohla probírat drby s kýmkoliv, kdo byl ochotný naslouchat.

„Ode mě jsi to ale neslyšela, jasný?“ Mrkla a nechala mě na toaletách samotnou, dveře za ní kmitaly v pantech sem a tam.

Netěšila jsem se zpátky za pokladnu. Silvia seděla pár míst ode mě, obklopená svým stádem kamarádů. Občas, když byl Stuart otočený zády, po mně házeli malé kuličky z papíru. Protože jsem se cítila až příliš zahanbeně, než abych s tím něco udělala, tak jsem vždycky ten inkriminovaný nepořádek kolem sebe uklidila. Lidé se tenkrát chovali hodně nevyzrále. Nebyli jako dnešní mládež.

Narovnala jsem si modrou pracovní zástěru a vyrazila na dalekou cestu zpět ke své pokladně, což bylo na opačné straně rozsáhlého patra.

Nejvíc se mi na mé práci líbilo, že jsme měli okna od stropu až k zemi. Když mi zrovna nevykecával díru do hlavy zákazník, mohla jsem se dívat ven a pozorovat

kolemjdoucí. Ráda jsem pozorovala lidi, aniž by o tom věděli. Muži a ženy vyřizovali své záležitosti, nakupovali, vyzvedávali děti ze škol. Prostě normální život. Co mě ale fascinovalo a o čem jsem fantazírovala, bylo, jací ti lidé musí být za zavřenými dveřmi. Všem jsem přiřazovala nějaké role a představovala si, že je režíruji.

Jednou mě Stuart načapal, jak místo práce zírám z okna. Před celým obchodem na mě začal křičet. Bylo mi tak trapně. Ostatní se začali smát, jenomže to potom taky schytali.

Byl to den jako každý jiný. Vstala jsem, umyla se, oblékla, posnídala toast a šla do práce. Na oběd u řeky jsem si jako vždycky dala krevetový sendvič, pokud teda zrovna silně nepršelo. To jsem pak sedávala na nějaké autobusové zastávce nebo zůstala v místnosti za prodejnou. Odpoledne jsem obsluhovala zákazníky až do půl šesté, kdy končila pracovní doba. Pak jsem šla domů, abych dorazila právě včas a připravila tátovi a Dawn čaj.

Ten den se v ničem nelišil.

Pelášila jsem z obchodu, pohled upřený k chodníku, a směřovala jsem podél Chesterton Road pryč z centra. Tehdy jsme bydleli v malém bytě se dvěma ložnicemi. S Dawn jsme se o pokoj musely dělit a ani jedna z nás z toho nebyla nadšená.

Do Cambridge jsme se přestěhovali v roce 1978. V tom stejném roce, co máma zemřela na rakovinu. Ve městě žila moje teta, tátova sestra. Tvrdil, že chtěl, aby mu pomohla s naší výchovou.

Předtím jsme žili v Harlow. Dlouho se mi po londýnském předměstí stýskalo. Obývali jsme tehdy větší dům a taky jsem tam měla svůj vlastní pokoj. Táta nám ale připomínal, že teď, když byla máma pryč, se věci musely změnit. Všichni musíme přinášet oběti, říkával. Hodně

tehdy brečel a já jsem mu nechtěla přitížit, tak jsem mlčela a nestěžovala si.

Moje máma Sue Campkinová zemřela v roce 1977 ve svých třiceti sedmi letech po krátké bitvě s rakovinou prsu. Byla to milující matka a manželka. Pracovala v Harlow na chirurgii jako recepční.

Zemřela, když mi bylo teprve dvanáct. Dawn bylo devět. A protože táta nacházel útěchu na dně lahve, na mně zůstalo udržování chodu domácnosti. Od 22. září 1977, kdy máma zemřela, byl táta permanentně v lihu až do té doby, než vydechl naposledy. Nakonec už játra řekla, že toho mají dost.

Po mámině smrti se ze mě stala hospodyně. Vařila jsem, uklízela a starala se, aby Dawn s tátou měli čisté oblečení. Mé dětství skončilo předčasně, ale já jsem vždycky byla na svůj věk vyspělejší. Chtěla jsem o ně pečovat. Tak by si to máma vždycky přála. Byla to má povinnost, a navíc tu zodpovědnost někdo musel zastat, když se k tomu táta dvakrát neměl.

Nikdy jsem si nebyla jistá, jestli byl táta po její smrti nešťastný proto, že mu scházela mámina péče, nebo se mu stýskalo po její výplatě. Nájem byl pro něj moc vysoký, takže jsme si v tom domě nemohli dovolit zůstat. Rozhodl se přestěhovat nás do Cambridge. Když o tom s odstupem času přemýšlím, asi mu bylo příliš trapné zůstat ve stejné lokalitě. Měl v sobě hrdost. Nechtěl, aby známí viděli, že jsme museli jít do menšího. A tak se rozhodl, že potřebujeme začít znova. Kromě toho Cambridge měla taky své lákadlo. Jmenovitě jeho sestru, tetu Mary, která, jak doufal, měla být pro Dawn a mě něco jako náhradní máma.

Mary pomáhala, co jí síly stačily. Sama ale měla rodinu se třemi dětmi, včetně dvojčat. Zpočátku donášela jídlo, obvykle něco z jednoho hrnce nebo zapečené maso. Byla

dobrá kuchařka. Ale co se její rodina rozrostla o čtvrté dítě, už s námi trávila míň a míň času.

Tátovo pití zrovna nepomáhalo. Nesnášela, když byl opilý. Slýchávala jsem, jak kvůli tomu na něj křičí. Nikdy to nepomohlo. Jen to situaci zhoršilo. Když odešla, zmizel do obchodu a vrátil se s taškou plnou piv. To jsem pak brávala Dawn do parku, kde jsme zůstaly až do setmění, dokud jsem si nebyla jistá, že v křesle odpadl.

Po návratu domů jsem Dawn nechala vyzout si boty a po špičkách jsme došly kolem něj po schodech nahoru do postele. Pamatuji se, jak v tom domě schody vrzaly. Chodily jsme zády podél stěny, abychom jej neprobudily. Když jsme si vyčistily zuby a převlékly se do pyžama, četla jsem Dawn pohádku na dobrou noc a ukládala ji spolu s její oblíbenou hračkou králíčkem Wilsonem. Byl to dárek k narozeninám od mámy.

Pokoj býval studený. Okno mělo u parapetu škvíru, skrz kterou vanul studený proud vzduchu. Vzala jsem si postel blíž k oknu a v zimě jsem se přikrývala dekou navíc, abych nezmrzla.

Náš pokoj byl velký tak akorát pro jednu postel, ale táta do něj nějakým zázrakem dokázal vtěsnat i druhou, abychom tam mohly být obě. Pro sebe si vzal větší pokoj, jenže když jsme už jako náctileté vyrostly, nezbylo mu než si s námi pokoj vyměnit. Byl pak z toho rozmrzelý, takže když jsme si to tam chtěly trochu rozjasnit, odmítl nám dát peníze na barvu. Podle něj to byla škoda zatracených peněz.

Nejzajímavější na tom všem ale bylo, že si táta nějakým zázrakem dokázal udržet práci. Pracoval na stavbě a najít v Cambridgi práci pro něj nebyl problém. Platilo to složenky a ještě mu zbylo dost na pravidelný příděl piva, což bývalo minimálně šest plechovek denně.

Když si na tu dobu vzpomenu, dokonce snad tomu, proč se rozhodl být pořád opilý, i rozumím. Musel se cítit sám a vychovávat dvě holky bez matky pro něj muselo být těžké. My jsme to ale taky neměly jednoduché. Dawn byla ještě hrozně malá a já jsem byla sotva teenager. Přesto jsem ale nechápala, proč si na mě tak zasedl. Dawn nikdy neudělala nic špatně. Nikdy se na ni nerozzlobil ani na ni nezakřičel. Kdykoliv ji objal, měl v očích slzy. „Tak moc mi připomínáš maminku,“ říkával. Bylo to divné, protože jsem si vždycky myslela, že jsem jí podobná spíš já. „Dawn má po ní pěknou tvářičku,“ vysvětloval. Předpokládám, že tím myslel, že já jsem po mámě oplácaná.

Když jsme vyrůstaly, bývalo by snadné cítit k Dawn odpor, ale já jej necítila. Ona nemohla za to, že ji měl raději. Nemohla za máminu smrt. A rozhodně nemohla za to, že jsem byla obyčejná a nepopulární. Jak se z ní ale stávala žena, zdálo se, že na laskavost a péči, kterou jsem jí věnovala, zapomněla. Začala mě nesnášet. Tu ironii jsem si uvědomovala. „Proč si neuděláš něco s vlasama?“ říkávala. Nebyla jsem tou starší super ségrou, po které toužila. Dokonce i její kamarádi se mi za zády posmívali. Čím jsme byly starší, tím víc jsme se od sebe vzdalovaly. Do té doby byla jedinou dobrou věcí v mém životě. Když přestala projevovat jakoukoliv náklonnost, ještě víc jsem se ponořila do sebe.

Přibližně v tu stejnou dobu jsem objevila lásku ke knihám. Četla jsem, jako kdyby na tom závisel můj život. V příbězích o dalekých zemích jsem se dokázala ztratit a snila jsem o tom, že procestuji celý svět. Četla jsem cestopisy, historické knížky, romantické i dobrodružné příběhy. Všechny ty věci, kterých se mi v životě nedostávalo, jsem nacházela tam. V knížkách jsem našla přátele. A byla jsem s nimi v bezpečí.

Kriminální příběhy, nebo něco takového, mě nikdy nebavily. Připadaly mi zvrácené. Nechtěla jsem přemýšlet o všech těch strašlivých záležitostech světa a zlých lidech. Prála jsem si, aby mě knížky vzaly na vzdálená místa, kde princové bojují o neposkvrněné panny.

Aniž jsem si to uvědomila, dorazila jsem k našim vchodovým dveřím. Nepamatovala jsem si cestu ani to, jak jsem se v naší ulici ocitla. Asi jsem se musela ztratit v myšlenkách. Pravděpodobně v jednom z příběhů, které jsem nedávno četla.

Náš dům s terasou byl na Haviland Way, na slepé ulici v městské části King's Hedges. Horní patro bylo špinavě béžové, spodní části propůjčovaly moderní vzhled červené cihly. K domu patřilo parkovací místo, kde táta nechával svoji dodávku. Byla to nudná ulice, v níž našli domov nudní lidé.

Vchodové dveře potřebovaly opravit. Lovecká zelená barva už vybledla a začala oprýskávat. Co si pamatuji, tak táta o tom, že s tím něco udělá, pořád jenom mluvil. Otočila jsem klíčem v zámku a otevřela dveře. Doufala jsem, že táta nebude doma.

Ze dveří se vcházelo přímo do obývacího pokoje, kde ho člověk většinou našel sedět v křesle, jak drží pivo v jedné ruce a ovladač od televize v druhé. Ten den ale zůstal déle v práci nebo v hospodě. Dům byl chladný a tichý. Že byla Dawn venku, jsem poznala podle toho, že se z našeho pokoje nelinula hudba. Pořád dokola si pouštěla Madonnu. Šílela jsem z toho, ale nikdy jsem neprotestovala. Nechtěla jsem jí kazit radost ani riskovat vyvolání hádky.

Milovala jsem, když byl náš dům prázdný. Povolilo mi napětí v ramenou a trochu jsem se uklidnila. Předstírala jsem, že mi dům patří a že v něm žiji sama. Bez Dawn a rozhodně bez táty. Prošla jsem vězením obývacího pokoje

a skrz malou, tmavou jídelnu až do kuchyně. Dvířka kuchyňské linky byla z dřevotřísky. Té nejlevnější, co sotva držela na uvolněných pantech. Pocházela pravděpodobně z dob, kdy panstvu ještě procházely vraždy. I když to se děje asi do teď.

Svět mi připadal nefér. Ale já jsem nebyla ten typ, co by zůstal sklíčený. Tehdy jsem si udělala šálek čaje a umyla špinavé nádobí ve dřezu. Jak jsem jej skládala do odkapávače, přemýšlela jsem, jestli si vůbec táta s Dawn uvědomovali, že jsem to pokaždé já, kdo umývá nádobí. Zřejmě to ani neregistrovali. Jen prostě předpokládali, že talíře a hrnce budou vždycky čisté. A taky byly. Obvykle jsem po příchodu domů umyla nádobí a vyprázdnila dřez. Děkala jsem to bez přemýšlení a jakýchkoliv pochybností. Byla to zkrátka má povinnost.

Když jsem utírala poslední hrnek, podívala jsem se ven špinavým oknem nad dřezem. Zahrada byla vážně zanedbaná. Měli jsme malou betonovou terasu. Zbytek čtvercové zahrady pokrývala přerostlá tráva. Nikdo zahradu nevyužíval. Kdyby máma žila, bylo by to o něčem jiném. Ta by se o ni starala. V květináčích, o které dřív pečovala, teď rostl plevel. Pamatuji se, jak jsem si uvědomila, že si někdo, táta nebo pravděpodobně teta Mary, musel dát tu práci a převézt je z našeho starého domu.

Zahrada byla vždycky mámina doména. Byla její chloubou. Když jsem to neutěšené místo pozorovala, jako bych vystoupila ze svého těla. Máma tento dům nikdy nespatřila. Kdyby ano, padl by na ni smutek. Byla to dobrá hospodyně, která si na svém kousku světa s patřičnou hrdostí zakládala.

Milovala růže, obzvlášť ty růžové patřily k jejím nejoblíbenějším. Když byly v rozkvětu, mluvívala o nich jako o růžolících kráskách. Tehdy jsem si přála, abych, až vyrostu,

měla zahradu s růžovými růžemi. Se zahradou to neumím tak jako ona, ale říkala jsem si, že o jednu nebo dvě rostlinky se budu schopná postarat.

„Mají tuhý kořínek,“ tvrdívala. „Nevypadají na to, ale mají. Buď jako ta růže, Debbie.“ Byla jediná, kdo mi tak říkal. „Buď krásná, ale nezapomeň, že máš trny,“ radila mi. Nikdy jsem přesně nepochopila, co tím myslela. Jak bych mohla být jako květina? Měla tím snad na mysli, abych zůstala na místě a potichu? To jsem taky dost dlouho dělala. Zůstávala jsem neviditelná.

Porcelánové nádobí jsem utřela a sklidila ho zpět do skříňky. Pak jsem vyrazila na zahradu. To jsem nikdy předtím neudělala. Nikdo z nás. Protože by nám to připomnělo mámu a taky to, jak nám schází. Ten den jsem však pocítila nepřekonatelné nutkání vyjít ven.

Bylo asi půl sedmé. Slunce pomalu zapadalo a obloha byla zaplavena špinavě růžovými obláčky. Stála jsem na zarostlé terase. Nevítané rostlinky se usadily mezi kamenými dlaždicemi a bojovaly o své místo na zemi. Ten malý plácek působil mdle a chaoticky.

Převzala jsem spoustu máminých rolí, ale nikdy mě nenapadlo postarat se o zahradu. Záleželo jí na tom, jak vše vypadalo. Máma nebyla žádná krasavice, ale vždycky měla na tváři úsměv. Lidé ji měli rádi. Milovali ji.

Když jsme ještě žili v Harlow, naše předzahrádka byla chloubou ulice. Popelnice jsme měli vždycky seřazené a nikde netrčelo stéblo trávy navíc. Udivovalo mě, kde na to brala čas. Když jsem byla starší, uvědomila jsem si, že se vrhla do zahradničení proto, aby se mohla vyhýbat tátovi. Dlouhou dobu jsem měla za to, že tátu zlomila její smrt. Pravdou ale bylo, že takový byl, kam až mi paměť sahá.

Jak jsem tak v té nešťastné zahradě stála, něco jsem si slíbila. Už jsem tam nechtěla dál zůstat. Už mě unavovalo

se o všechny starat. Už mě unavovalo, kým jsem byla. V sedmnácti letech jsem byla už dostatečně dospělá, abych se byla schopná o sebe postarat sama. Slíbila jsem si, že našetřím peníze a odstěhuji se. Dokud neodejdu, nikomu se po mně nebude stýskat. Dojde jim to až pak. Až pak si uvědomí, co všechno jsem pro ně dělala. Když jim nikdo neumyje nádobí, nikdo jim nevypere a prádlo se jim nakupí. Táta jednoho rána zjistí, že jeho krabička na svačiny je prázdná. A Dawn se bude divit, proč nemá ustláno.

Už jsem toho zkrátka měla dost.

21. DUBNA 1983

Příští den jsem šla do práce, jako obvykle. V dešti jsem si vykračovala po frekventované hlavní ulici.

To ráno jsem porušila svůj rituál. Předtím jsem vždycky s nákupem sendviče v pekárně vyčkávala až do oběda. Toho dne jsem se tam však rozhodla zajít ještě před prací. Když jsem vytahovala drobné z peněženky, ucítila jsem na rameni něčí ruku. Nemotorně jsem zašmátrala po penězích, a jak jsem se otáčela, mince mi vypadly na podlahu. Stál tam krásný neznámý, se kterým jsem se seznámila u řeky.

„Zdravím.“ Usmál se, zatímco já tápala po zemi a snažila se sebrat rozkutálené mince.

„Ahoj.“ Zem byla chladná a na klečení tvrdá. Koutkem oka jsem pozorovala, že se za mnou vytvořila řada. Jeden netrpělivý muž se na mě mračil.

„Pardon.“ Rozhodla jsem se, že zbytek mincí oželim, a vstala jsem.

„Já to vezmu.“ Larry sáhl do vnitřní kapsy a vytáhl z ní peněženku. Ženě za kasou podal bankovku a vyčkával, až mu vrátí drobné.

Zůstala jsem ohromeně stát. Ještě nikdy pro mě nikdo nic takového neudělal. Prodavačka v zástěře strčila

sendvič do hnědého papírového sáčku a předávala mi ho, aniž by s Larrym přerušila oční kontakt. Mě sotva zaznamenala.

„Děkuji.“ Cítila jsem, jak rudnu, a odstoupila jsem na stranu, aby mohl další zákazník zaplatit svůj bochník chleba.

„To je skvělé, že jsem na tebe takhle narazil,“ naklonil Larry hlavu. Opravdu vypadal jako George Michael, tehdy ještě bez náušnice. „Jdeš do práce?“

„Ano.“ Rozpačitě jsem se podívala na hodinky.

„Doprovodím tě.“

„Jak si můžeš být jistý, že jdeme stejným směrem?“ Vůbec jsem se nepoznávala. Na tu dobu to bylo ode mě až neobvykle přímé.

„Nevím, ale jsem připravený to risknout.“ Zazubil se a odkryl přitom řadu bílých zubů. Podržel mi dveře.

Když jsme vyšli na ulici, pořádně jsem sendvič zabalila a schovala ho do modrého plátěného batůžku, který jsem si dala na záda.

„Jdu tímhle směrem,“ ukázala jsem vlevo.

„V tom případě já taky.“ Jeho sebevědomí mě znervózňovalo, ale byla jsem ráda, že ho opět vidím.

Chvíli jsme šli v tichosti vedle sebe. Ve šněrovacích botách procházel kalužemi, zatímco já se jim vyhýbala.

„Strašné počasí.“

„Mně déšť nevadí,“ namítla jsem.

„Jako kachně?“

„Ano, jako kachně.“

Čím blíže jsme byli k obchodu, tím víc jsem klesala na mysl. Nechtěla jsem, aby náš společný čas skončil.

„Tady pracuješ?“ zeptal se, když jsem se zastavila.

„Jo.“ Nemohla jsem se mu podívat do očí.

„Takže,“ zhoupl se na patách, „tady se asi rozloučíme.“

„Už to tak vypadá.“ V krku jsem měla knedlík.

„Tak,“ podíval se ulicí směrem, kam chtěl vyrazit, „zase někdy ahoj.“

„Ahoj.“ Otočila jsem se a zamířila ke dveřím. Chtěla jsem ho pozorovat, jak se vzdaluje, ale neměla jsem dostatečnou kuráž.

Když jsem ale zatáhla za dveře, v tu chvíli jsem uslyšela, že na mě zavolal: „Máš něco domluvené na oběd?“

Otočila jsem se a přitom zahlédla přicházet Silvii.

„Vlastně ne,“ zamumlala jsem a snažila se ignorovat Silvii, která sledovala náš rozhovor.

„Co kdybych tě tady vyzvedl a dali jsme si oběd společně? V kolik máš pauzu?“

Silvia se zastavila a zírala na Larryho. Zdálo se, že si jí ani nevšiml.

„V půl jedné.“ Vůbec se mi nelíbilo, že toho byla svědkem zrovna ona.

„Tak teda v půl jedné. Vyzvednu tě tady, OK?“

„OK,“ odpověděla jsem jako ozvěna.

„Tak se uvidíme,“ ještě zavolal a odkráčel pryč.

„Kdo to byl?“ vyzvíдалa Silvia a přitom pořád stála pár kroků ode mě.

„Jen kamarád.“ Nemohla jsem se jí podívat do očí.

„Kamarád?!“ vyprskla. „Ty přece nemáš žádné kamarády.“ Silvia si přehodila své blondaté vlasy přes rameno a protáhla se kolem mě. Jenomže nic, co by řekla, nemohlo zkazít tu radost, jakou jsem uvnitř prožívala.

Dopoledne se zdálo nekonečné. Sledovala jsem, jak se ručičky pomalu otáčí dokola, než se na hodinách konečně ukázalo dvanáct dvacet pět. Vystřelila jsem ze židle směrem k toaletám, abych v zrcadle zkontrolovala svůj vzhled.

Zrcadlo mi ukázalo obraz stejně nevýrazný jako pokaždé. *Co to děláš?* zeptala jsem se té neslané nemastné tváře, která na mě zírala zpátky. *Koho chceš oklamat?*

Takové věci se mně nestávaly. Krásní kluci se mnou nechtěli trávit čas. Ani si mě nevšimli. Ti si všimli takových holek, jako byla Silvia nebo Dawn. Napadlo mě, jestli to není všechno jen špatný vtip, který zinscenovaly kolegyně. Ani by mě to nepřekvapovalo.

Chudáček Deborah, jak tam venku stojí a čeká na někoho, kdo nikdy nepřijde. Představila jsem si, jak tam všichni postávají u okna a s výsměchem mě pozorují. Najednou jsem pocítila strach, ale rozhodla jsem se, že to za ten risk stojí. Prostě půjdu ven a počkám. Jen tři minuty. Jestli se zpozdí, tak ať.

Když jsem vyšla ven do chladu, už tam na mě čekal. Nemohla jsem tomu uvěřit.

„Dvanáct třicet přesně,“ usmál se a vykročil směrem ke mně.

„Nemám ráda pozdní příchody. Máma vždycky říkávala, že dochvilnost je známka dobrého vychování.“

„Velmi rozumná žena,“ řekl zvesela. „Tak co, půjdeme?“ Podíval se vzhůru na šedou oblohu.

„K řece?“ Chlad mi vlastně nikdy nevadil.

„Tak tedy k řece.“ Zasunul ruce do kapes a já si všimla, že s sebou nemá žádnou tašku. Kde měl oběd?

„Zpátky na lavičku, kde jsme se potkali?“ Moc se mi líbilo, jak důvěrně ta otázka zněla.

„Určitě.“ Nechala jsem ho, aby nás vedl.

„Takže, Deboro, jak dlouho už v tom obchodě pracuješ?“ Pamatoval si mé jméno.

„Půl roku.“

„A líbí se ti tam?“

„Nestěžuju si. Je to tam OK.“